

Stifjell utmarkslag

ved Øystein Vedal

Til NVE

Uttalelse i forbindelse med konsesjonssøknad fra ISE, Nevervatn kraftverk

Viser til høringsdokumenter/konsesjonssøknad

I forbindelse med regulering og overføring av vann fra Kjølvikelva/Stiåga til Nevervatn kraftverk, har vi, representanter for bruksnummer 1 og 3, gårdsnummer 96 på Stifjell, følgende uttalelse:

1. Minstevannføring i Kjølåga/endrede isforhold i Øvervatn

På s. 8 står det at **alt vann fra Kjølvikelva skal overføres**. Hva betyr det? På det første informasjonsmøtet på Fauske hotell ble det lovet at elva **ikke** skulle tørrlegges, at det skulle sikres ei viss vannføring gjennom demninga i dalen.

Det er av stor betydning at denne elva ikke blir tørrlagt, ikke minst på den tida isen pleier å fryse til på Øvervatnet.

Begrunnelse:

Vi er bekymret for isforholdene i Øvervatn, som er brakkvatn.

Hvilken betydning har ferskvannet fra Stiåga for isdannelsen mellom Solvik-Engan-Stifjell? Og ellers i Øvervatnet? Reduksjonen av ferskvann fra Stiåga vil gi økt saltholdighet i Øvervatn og dermed medføre svakere/mindre is om vinteren. Dette vil være en svær hemsko for grunneiere/andre brukere av isen på Øvervatn. **Det er i denne perioden grunneierne på Engan og Stifjell frakter alt tungt utstyr som skal brukes den påfølgende sommer og høst f.eks til nybygg/ restaurering av eksisterende bygg, elgjakta o.l. Denne transporten skjer med snøskuter over Øvervatnet , via Engan , og opp til fritidsboligene på Stifjell.**

Vann- og isforholdene i Øvervatnet er allerede svært påvirket av kraftutbygging i Laksåga og Sjønståelva. Stiåga er den siste elva av en viss størrelse som ikke er regulert ved Øvervatnet. Kraftutbyggingene har medført at det er mindre ferskvatn og endrede strømforhold flere steder, noe som allerede har endret isforholdene i negativ retning.

Utbygger må sette i verk tiltak som kan begrense skadene /kompensere for ulempene vanskeligere isforhold vil medføre.

Her nevnes:

- Laging av skikkelig og permanent kai ved Stiland for videretransport av utstyr som er fraktet over sommerstid.

- Opparbeide traktorvei opp fra Stiland til gårdene på Stifjell (i samarbeid med Nordlandsnett, som trolig skal legge om kraftlinjer i området).
- Økt vannføring i kuldeperioder når isen skal legge.
- Økonomisk støtte til bygging av flåte for transport over Øvervatn .
- Andre tiltak

2. Fløting av tømmer.

Skogen representerer store verdier på Stifjell. Det har tidligere vært en betydelig hogst der oppe, der tømmeret ble fraktet på Stielva ned til Øvervatnet (fløting).

Dagens eiere har også tatt ut ved her og fraktet over til Solvik.

Det er rimelig med en kompensasjon for tap av denne muligheten i form av traktorvei opp Stibakken og permanent kai ved Stiland.

3. Tap av naturverdier

- Fossen fra Stielva, som stuper ut i Øvervatnet, er et estetisk landemerke, selv om den ligger i ei kløft/vik. Fosseduren høres godt over til Solvik. Inntryksstyrken er stor.
- Under fossen stopper edelfisk opp (sjørøye, ørret, sjøørret). Tradisjonelt var det et kjærkomment tilskudd i kosten for folk som bodde på Stifjell, i Solvik eller på Engan å kunne fiske her. I dag er det en del sportsfiskere som har fortsatt den nevnte tradisjonen., bl.a undertegnede.
- Øvervatn er et viktig område for sjøørretbestanden, ikke bare lokalt, men også for hele Saltenfjorden. Saltenfjorden er en av Norges beste fjorder for fiske etter sjøørret. Vi kan ikke se at konsesjonssøknaden i det hele tatt har berørt konsekvensene det kan ha for fisken i Øvervatn at ferskvannstilførselen minker i vassdraget. Dette burde NINA eller andre kompetente forskningsmiljø angående vannkvalitet ha uttalt seg om. Her vil en økt minstevannføring redusere mulighetene for endring av levevilkårene til de fiskeslagene som lever her.
- Vi vil også anføre at det knytter seg stor usikkerhet til målinger/beregninger av vannføringa, da utbyggerne ikke har målt eller filmet i nedre del av vassdraget. Selv om det ble sagt på informasjonsmøte at de skulle gjøre det. Vi mener at den foreslåtte minstevannsføringa er for liten med tanke på de usikkerheter som

knytter seg til beregningen av tilsiget til nedbørsfeltet, og ønsker derfor at det bør settes krav til en høyere minstevannsføring.

- e. Usikker is vil ikke bare føre til vanskeligere ferdsel for oppsitterne. Engan/Stifjell er et relativt stort elgvald (5 dyr). Elgen trekker gjerne over isen tidlig om vinteren for å dra på vinterbeite, og tilbake om våren. Det er sannsynlig at flere dyr vil gå tapt på usikker is. Dette må kompenseres.

4. Lokalt eierskap

I søknaden står det at utbygginga skal bidra til å videreutvikle lokalsamfunn.

Vi ønsker forsikringer om at disse kraftressursene ikke skal selges ut, slik vi allerede har sett andre steder i området.

Videre må det være klart at verdien av overført vann til Nevervatn og senere Røyrvatn kraftverk **skal godtgjøres fullt ut til fallrettighetshaverne langs Stielva/Kjølvikelva**, om det skulle bli noe av utbygginga.

5. Erverv av grunn ved inntak, kote 503., dam 1500m3.

Verdien av denne må godtgjøres til grunneierne.

Her vil vi også anføre at grunneierne fra Stifjell burde vært med på befaring ved inntaksområdet.

6. Feil/unøyaktigheter i søknaden

Vi vil påpeke noen feil/unøyaktigheter i konsesjonssøknaden:

- S. 33 står det at Stiåga er en nabobekk til Kjølåga. Stiåga er navnet på nedre del av Kjølvikelva, **ikke** en nabobekk.
- Det er ikke tatt med at det alltid har foregått fiske der fossen fra Stiåga møter Øvervatn. Viktig for trivsel.
- Det har vært/er yngling av jerv i området (3.5.1).
- S. 35. Det er biotop ikke bare for lirype, som det nevnes her, men også for fjellrype.
- S. 36: utredning av terristrisk miljø er mangelfull.
- S.37: Ingen verdi for fisk, ja i elva, fordi det ikke er fisk der, men hva med trivsel og rekreasjon? S. 48: Fiske ved utløp av Stiåga har tradisjon som blir videreført.
- Det har foregått fløting i Stiåga tidligere.

Konklusjon:

Den omsøkte reguleringa/overføringa av vann fra Kjølvelva til Nevervatn har store negative konsekvenser på mange områder, slik vi har beskrevet ovenfor.

Om NVE gir konsesjon til denne utbygginga, er det av største betydning at det settes krav til utbygger om å iverksette avbøtende tiltak på en rekke områder.

Vi vil her særlig gjenta at det må sikres at grunneierne på Stifjell får permant kai ved Stiland med forbedrede landstigningsforhold, og traktorvei opp til Stifjell , samt at elva ned til Øvervatn fortsatt skal ha ei betydelig vannføring.

Stifjell Utmarkslag

6.7.2016

Øystein Vedal (bruksnummer 1) Kjellaug Strøm (bruksnummer 3)

